

§ 28**Ett fönster av möjligheter - Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende (SOU 2017:112)**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2018/236

Beslut

Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ärendet

Förvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 22 mars 2018, dnr 1.6.1-1898/2018.

Utbildningsnämnden har fått betänkandet "Ett fönster av möjligheter – Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende (SOU 2017:112)" på remiss från kommunstyrelsen.

En särskild utredare har på regeringens uppdrag föreslagit åtgärder för att stärka barnrättsperspektivet för barn som vistas i skyddat boende, samt förtydligat samhällets och enskilda aktörers respektive ansvar för barnen under tiden i boendet.

Remissen återger utredningens förslag till åtgärder. I huvudsak ställer sig förvaltningen positiv till de föreslagna åtgärderna, men lämnar i tjänsteutlåtandet några synpunkter och förslag.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med förskoleavdelningen.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

Särskilt uttalande

Lotta Edholm m.fl. (L) och Cecilia Brinck m.fl. (M) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Vi vill först och främst tacka utbildningsförvaltningen för synpunkter som vi hoppas att regeringen tar vara på under den fortsatta beredningen av ärendet.

Vi vill därtill lägga att betydelsen av en välfungerande skolgång inte går att överskatta för de barn som befinner sig i skyddat boende.

Skollagen är tydlig med att varje elev har rätt till skolgång, och skolplikten gäller. Detsamma gäller alla barns rätt att ta del av den allmänna förskolan vid tre års ålder. Utredningen identifierar och beskriver dagens situation, där alla barn inte får tillgång till förskolan, och där elevers skolgång avbryts i veckor, eller till och med i månader.

Barnen befinner sig olika lång tid i de skyddade boendena, från dagar till månader och år, avbrottet från studier och förskola kan därmed bli långt. Det är oerhört avgörande att barnens skolgång inte blir lidande på grund av deras skyddsbehov. Det är därför alarmerande att utredningen inte tydligare klargör kommunernas absoluta ansvar för skolpliktsbevakning. När en elev uteblir från skolan ska skolan direkt uppmärksamma detta, liksom att samarbete mellan socialnämnden och utbildningsnämnden ska finnas gällande placerade barn. Det torde därmed stå klart väldigt snabbt för både socialnämnd och utbildningsnämnd att ett skolpliktigt barn placerats på ett skyddat boende. Kommunen ska därefter omedelbart tillse att elevens skolgång fortsätter med så små avbrott som möjligt.

Detsamma gäller tillgången till den allmänna förskolan. Att förskola är en frivillig del av utbildningsväsendet betyder inte att det är frivilligt för kommunen att tillhandahålla det. Kommunen ska självklart ge barnen möjlighet att ta del av förskolans pedagogiska innehåll. När barn placeras på skyddat boende bör det därför utredas huruvida de kan gå kvar på sin tidigare förskola eller om de av säkerhets- eller praktiska skäl ska få tillgång till en annan förskoleplats.

Samarbetet mellan socialnämnd och utbildningsnämnd och dess funktioner är avgörande för att barnens rätt till utbildning ska säkerställas. Kommunerna ansvarar för både förskola, grundskola och gymnasieskola, liksom sociala insatser och borde därmed ha alla förutsättningar för att tillgodose barnens rätt till utbildning och upprätthålla skolplikten. Att detta inte sker på ett systematiskt sätt idag skadar barnens utveckling, möjlighet till kunskapsinläring och framtidsutsikter. Detta är ett förbiseende som bara kan förklaras med den status som kvinnojourer haft historiskt, liksom synen kvinnor i allmänhet och på våld inom hemmet i synnerhet. Den synen gäller som tur var inte idag, och alla människors rätt till en trygg tillvaro står nu i centrum. Därmed borde också barnens rätt till en utbildning fastslås slutgiltigt och kommunernas ansvar för detta. Det är allvarligt att denna utredning inte slutgiltigt fastställer att detta

är något som ska lösas skyndsamt vid alla placeringar, och de praktiska och lagstiftningsmässiga ändringar som behöver göras för att genomföra det.

Ersättaryttrande

John Kåberg (C) och Christian Carlsson (KD) hänvisade till det särskilda uttalande gemensamt från Liberalerna och Moderaterna.